

Cultura popular

Les festes de l'arbre a Centelles, a Matadepera i a Isil, amb les fotografies de Marc Castellet. I el fotoperiodista Marc Castellet i el periodista Llorenç Roviras ■ ANDREU PUIG

L'arbre com a festa

LLIBRE • El periodista Llorenç Roviras i el fotoperiodista Marc Castellet documenten 160 festes populars en què l'arbre és el protagonista **DIFERÈNCIA** • Consideren que el “sentiment de pertinença, fins al punt d'un cert tancament” diferencia aquesta festa popular d'altres **REIVINDICACIÓ** • Troben a faltar un paper més central de la dona en aquestes celebracions

Joan Rueda
TERRASSA

“La gent va a aquestes festes [les que es fan al voltant de la figura de l'arbre] per una qüestió d'identitat, perquè això la fa sentir lligada a un territori, la fa sentir que forma part del grup, del poble, perquè així homenatja els seus avantpassats.” El periodista Llorenç Roviras i el fotoperiodista Marc Castellet, tots dos del Vallès, expliquen d'aquesta manera en el llibre *Amunt! Les festes de l'arbre als Països Catalans* què signifiquen aquestes tradicions. Tots dos n'han documentat 160 i, al llarg de deu anys de feina, n'han visitat 30 de forma presencial. De la seva experiència n'ha sortit aquest llibre de prop de 400 pàgines i amb unes 150 fotografies de les prop de 30.000

que ha fet Castellet.

La idea de fer aquest llibre va sorgir del coneixement que tenien tots dos de les festes de Sant Sebastià de Matadepera ja que Roviras és nascut en aquesta població del Vallès Occidental, tot i que ara viu a An-

Igualada va recuperar la tradició de la festa de l'arbre l'any 2012, després de segles de no fer-se

dorra, i Castellet és terrassenc. La casualitat va fer que Turisme de Catalunya encarregués a Roviras una feina sobre la Festa del Pi de Centelles –que se celebra aquest cap de setmana– i això els va animar a tirar endavant el projecte. “Vam començar pensant en una exposició, recollint informació de sis

festes com aquesta..., i hem acabat fent un llibre amb 160 festes... i des que l'hem acabat ja n'hem documentat dues més”, explica Roviras. Un llibre que ja s'ha presentat al País Valencià i que aviat es presentarà a Barcelona, Terrassa, Matadepera o Igualada, una ciutat que justament el 2012 va recuperar aquestes festes després de segles de no fer-se.

Tots dos han quedat impactats pel que han vist. Castellet assegura que “la principal diferència entre aquesta expressió de la cultura popular i altres és aquest sentiment de pertinença, que, a vegades, és fins i tot de tancament”. Un exemple serien les festes de l'arbre de Pollença, a les Illes, on es canta una cançó que recorda als forans que no són benvinguts. “I realment, notes que no ho són”, sentència Castellet. El fotoperiodista també indica que

Presentació a Barcelona
El llibre *Amunt! Les festes de l'arbre als Països Catalans*, s'està presentant aquests dies arreu del país. Aquest dijous dia 4 a les set de la tarda es presentarà a la Llibreria Alibri, al carrer Balmes de Barcelona. El dia 18 es presentarà a Matadepera en el marc de les festes de Sant Sebastià i el dia 20 a Forcall. Al maig es presentarà a Igualada.

els ha sobtat “el paper, o el menysmenament de la dona, en algunes de les celebracions”. Tots dos, per exemple, van ser testimonis de les primeres falles amb dones a Taüll. “És un punt on hi ha molt camí per recórrer”, asseguren. Roviras, a més, hi afegeix com a exemple que el llibre explica com el president de la Germandat de Sant Sebastià de Matadepera va haver d'amençar de dimidir perquè es permetés a les dones del poble entrar a l'entitat.

A tots dos els costa triar una de les festes: “Ara ja ens les estimem totes igual.” Però Castellet destaca “les de Planes de la Baronia, al País Valencià, que s'han deixat de fer, les de Matadepera i en general les menys turístiques”. “Cadascuna té el seu caràcter..., però jo triaria les de Pollença, les de Pollença perquè és una grimpada salvatge, i les de Centelles”, diu Roviras. ■